

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична
конференція магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО
ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА:
НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У ХХІ СТОЛІТТІ»**

16 листопада 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 502/504:378-053.6:001(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Мельник О.Г., канд. юрид. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні питання розвитку аграрного та земельного права: національний і міжнародний вимір: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 70 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

ФРАНЧУК І.І., магістрант

Науковий керівник – **КОВАЛЬЧУК І.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

bcslsvinous@gmail.com

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ ЖІНКИ-ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

Анотація. У дослідженні висвітлено нормативно-правові аспекти умов проходження служби в ЗСУ для жінки-військовослужбовця нарівні з чоловіками-військовослужбовцями, що в подальшому дасть змогу якісно врегулювати окремі суперечливі аспекти у зазначеній сфері.

Ключові слова: гендерна рівність, Збройні сили України, жінки-військовослужбовці.

24 лютого 2022 року в Україні розпочалася повномасштабна війна з російською федерацією. В перші дні війни багато чоловіків пішли до місцевих територіальних центрах укомплектування, але не тільки чоловіки. Багато дівчат жінок стали на захист України разом з сильною статтю нашої держави.

В Україні один із найвищих показників кількості жінок у Збройних Силах серед армій світу, включаючи армії НАТО. Станом на 1 березня 2023 року у ЗСУ працювали 60 538 жінок (у 2,5 рази більше за 2014 рік). Із них 42 898 військовослужбовиць (7416 офіцеров (майже всемеро більше за 2014), 11 215 сержантсько-старшинського складу, 22 832 солдаток, 1500 курсанток) і 18 101 особа цивільного складу. Станом на червень 2023 року близько 5500 воячок несли службу на передовій[1].

Можемо звернути увагу на те, що на даний момент в українській армії відсутня гендерна нерівність, жінки-військовослужбовців займають офіцерські посади, командують взводами, ротами, а подекуди цілими дивізіонами і батальйонами, хоча в радянські часи жінки займали найбільше це посади військових медиків, медсестер, діловодів, юристів, кухарів. На власному досвіді можу сказати, що багато чоловіків дивуються, що я не займаю посаду медсестри чи кухаря.

У вересні 2018 року було ухвалено Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків під час проходження військової служби у ЗСУ та інших військових формуваннях». Документ вніс зміни до Статуту внутрішньої служби Збройних сил та до Закону «Про військову службу і військовий обов'язок». Це дало повноцінну можливість призначати жінок-військовослужбовців у добові наряди. Також для них стали доступними всі посади рядового, сержантського і старшинського складів, які натепер є у ЗСУ. Тобто, законопроект № 6109 уможливив виконання жінками військового обов'язку на рівних засадах із чоловіками, за винятком випадків, передбачених законодавством з питань охорони дитинства та материнства [2].

Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» жінки, які мають фах, споріднений з відповідною військово-обліковою спеціальністю, визначеною в переліку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та придатні до проходження військової служби за станом здоров'я, віком та сімейним станом, беруться на військовий облік військовозобов'язаних. Жінки, які перебувають на військовому обліку, можуть бути призвані на військову службу чи залучені для виконання робіт із забезпечення оборони держави у воєнний час. У мирний час жінки можуть бути прийняті на військову службу та службу у військовому резерві тільки в добровільному порядку (за контрактом) [3].

Одним із основних у цій сфері є Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 12 грудня 1991 р., відповідно до якого надаються пільги, гарантії та компенсації. Ніхто не вправі обмежувати військовослужбовців та членів їхніх сімей у їх правах і свободах, які визначені

законодавством України. Згідно з законодавством України особливий період – це період, який настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій [4].

У воєнний час жінки, які перебувають на обліку, можуть бути призвані на військову службу або залучені до виконання робіт з забезпечення оборони. У мирний час жінки ідуть на військову службу, підписуючи контракт. Згідно з наказом № 50 Міноборони, ухваленим 10 лютого 2022 р., усі посади рядового, сержантського, старшинського і офіцерського складу в Збройних Силах України доступні жінкам-військовослужбовцям. Проте вагітні жінки-військовослужбовці за їхнім клопотанням та відповідно до медичного висновку, а також жінки, які мають дітей віком до трьох років, за їхнім клопотанням, за неможливості виконання обов'язків на займаних посадах, можуть бути призначені на посади з меншим обсягом роботи – рівнозначні або нижчі. Не допускається переведення на нижчі посади військовослужбовців без їхньої згоди із мотивів, пов'язаних із вагітністю, вихованням дітей віком до трьох років (до шести – за медпоказниками), або у зв'язку з тим, що вони є самотніми матерями (батьками) та мають дітей віком до чотирнадцяти років чи дітей-інвалідів. Відраження для вагітних військовослужбовців-жінок і тих, які мають дітей віком до чотирнадцяти років, можливе лише за їхньої згоди. А до складу добового наряду військовослужбовці призначаються з дотриманням законодавства з питань охорони материнства і дитинства. Жінок залежно від військового звання та посади дозволяється призначати: помічниками чергового військової частини; черговими; помічниками чергового КПП; черговими чи днювальними медпункту; черговими штабу, їдальні, посильними; черговими чи днювальними гуртожитку [5].

Частиною 8 статті 10 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» передбачено, що військовослужбовцям, крім військовослужбовців строкової військової служби, додаткові відпустки у зв'язку з навчанням, творчі відпустки та соціальні відпустки надаються відповідно до Закону України «Про відпустки». Інші додаткові відпустки надаються їм на підставах та в порядку, визначених відповідними законами України. Слід зазначити, що військовослужбовці не є застрахованими особами відповідно до Закону, витрати на їх матеріальне і соціальне забезпечення здійснюється за рахунок державного бюджету.

Жінок-військовослужбовців заборонено призначати на посади, що пов'язані з перенесенням вантажу, що перевищує граничну норму. Розташування жінок-військовослужбовців повинно бути окремо розташоване від інших.

Відпустки військовослужбовцям-жінкам надаються у зв'язку з вагітністю та пологами, а також для догляду за дитиною до трирічного віку або тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до шестирічного віку (якщо обоє батьків військовослужбовці, то одному з них за їхнім рішенням). На підставі медичного висновку військовослужбовцям-жінкам надається оплачувана відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами тривалістю 126 календарних днів (140 календарних днів при народженні двох і більше дітей чи ускладнених пологах) [6].

Таким чином, жінку – військовослужбовця не можна зрівняти зі слабкою статтю. Жінка – військовослужбовець стоїть на рівні з чоловіком, захищаючи нашу державу. Вона має рівні права з чоловіком. Проходження служби жінкою регулюється не тільки військовим законодавством, а й іншими галузями права, що є проблемою на даний момент.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жінки В Збройних силах України URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
2. Карпюк Г. Гендер, рівноправ'я й переваги. Скільки в ЗСУ жінок та чому їм легше. URL: <http://www.mil.gov.ua/ministry/zmi-pro-nas/2019/02/15/gender-rivnopravya-j-perevagi-skilki-v-zsu-zhinok-ta-chomu-im-legshe/>

3. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України. URL:<https://ips.ligazakon.net/document/T223200>
4. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 року. Редакція від 01.01.2023. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст. 106. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
5. Бочарова, Г. О. (2023). Соціальний і правовий захист жінок-військовослужбовиць. Часопис Київського університету права, (1), 91-94.
6. Права жінок на військовій службі. URL:www.armyfm.com.ua/ua/prava-zhinok-na-vijskovij-sluzhbi/

УДК: 349.6

ЧЕРНЯХ Ю.С., магістрант

Науковий керівник – **ОБІУХ Н.М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОХОРОНА ПРИРОДИ ЯК ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Проаналізовано сучасний стан розвитку вітчизняного законодавства у сфері екологізації виробництва. Встановлено, що на даний час важливе значення в екологізації відіграє правове регулювання діяльності щодо управління та подовження з відходами, використання зелених технологій. Проаналізовано принципи європейського законодавства у сфері поводження з відходами.

Ключові слова: екологізація виробництва, відходи, управління відходами, екологічні інновації.

Головним завданням охорони природи є забезпечення основних екологічних процесів і екосистем у рівноважному стані, разом зі збереженням навколишнього середовища і його біорізноманіття, біологічних ареалів, природних ландшафтів, екосистем та інших природних комплексів. Взаємодія суспільства і природи знаходиться в прямій залежності від способу виробництва і рівня розвитку продуктивних сил та від характеру суспільних відносин. Адже розумне та ефективне використання природних ресурсів є можливим тільки на основі глибокого вивчення законів розвитку природи, правового регулювання їх використання та охорони від негативного впливу діяльності людини.

Екологізація виробництва – процес постійного, неухильного і послідовного впровадження систем технічних, управлінських та інших рішень, що дають змогу підвищувати використання природних ресурсів, поліпшувати чи зберігати якість навколишнього природного середовища на локальному, регіональному та глобальному рівнях. В соціально-економічному плані екологізація повинна орієнтуватись на перехід до екологічних методів господарювання, а в технічному – на екологізацію технологій виробництва і природокористування, тобто сукупність заходів щодо запобігання негативного впливу виробничих процесів на природне середовище.

Основні напрямки екологізації співпадають з головними прикладними завданнями технології:

- розробка ефективних методів та способів очищення промислових, комунальних та сільськогосподарських стічних вод, а також промислових і транспортних викидів у атмосферне повітря;

- заходи спрямовані на зменшення або повну ліквідацію шкідливих відходів, що забруднюють довкілля.

Згідно статті 1 Закону України «Про управління відходами» відходи – це будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення [1].

Особлива увага в законодавстві України приділяється небезпечним відходам, тому що вони самостійно або при контакті з іншими речовинами можуть заподіяти шкоду

ЗМІСТ

Адрущенко М. М., Настіна О.І. Історія розвитку аграрного та земельного права України.....	3
Батура М.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти регулювання відносин подружжя за шлюбним договором.....	4
Богославець С.В., Бровко Н.І. Необхідність удосконалення законодавства у сфері безпеки як засіб забезпечення національних інтересів: теоретико-правовий аналіз.....	6
Гребельник Д.І., Ломакіна І.Ю. Цифрова економіка та корпоративна відповідальність.....	8
Добровольський В.М., Ломакіна І.Ю. Деякі сучасні аспекти законотворчої діяльності в Україні в контексті принципу верховенства права.....	9
Дубовенко В.Р., Сокиринська О.А. Правові засади призначення кримінальної відповідальності за шпигунство.....	11
Ільчук М.П., Пахомова А.О. Специфіка охорони службових винаходів в Німеччині.....	13
Калениченко Ж., Настіна О.І. Правове регулювання проведення експертизи сортів рослин на придатність їх до поширення в Україні.....	14
Керничний Д.А., Малишко І.В. Новели законодавства щодо охорони земель під час воєнного стану.....	16
Кобець Д.В., Линник Т.В. Фундаментальні та прикладні дослідження у праві та їх розвиток в сучасній науці.....	18
Кобець Д.В., Настіна О.І. Поняття, склад та види земельних правопорушень в Україні.....	20
Коломієць В.В., Обіюх Н. М. Колізії у законодавстві щодо відновлення зруйнованого житла громадян внаслідок російської агресії на території України.....	23
Кривулько А.В., Ковальчук І.В. Основи міжнародно-правового регулювання аграрних відносин.....	25
Кундиревич В.О., Сімакова С.І. Загальна характеристика суб'єктів антикорупційної діяльності.....	27
Лещенко І.В., Пахомова А.О. Особливості патентної охорони США.....	29
Литвин Т.О., Мельник В.О. Історико-правові витоки принципів патентної охорони.....	31
Мандзюк М.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти антикорупційної політики в Україні.....	32
Никоненко Н.С., Тимошук О.Г. Україна у висновках Ради ЄС щодо розширення та процесу стабілізації: правовий аналіз.....	33
Новогребельський М.О., Мельник В.О. Аграрне право як системоутворювальна категорія в аграрній сфері.....	35
Павленко С.С., Ковальчук І.В. Поняття та правовий режим біосферних та природних заповідників.....	36
Пархомчук Т.М., Тимошук О.Г. Правова основа та процедура отримання Україною статусу кандидата в ЄС.....	38
Паюк Ю.В., Ігнатенко С.О. Контроль тренувального процесу юних каратистів.....	40
Переуда В.С., Макарчук В.В. Нелегальна міграція в Україні: причини та наслідки.....	43
Петрук Н. В., Мельник В. О. Юридична відповідальність в аграрному праві.....	45
Поліщук Ю.А., Макарчук В.В. Заздалегідь обіцяне неповідомлення про злочин (проблеми кваліфікації та відповідальності).....	47
Прокопенко Д.Ф., Ломакіна І.Ю. Корпоративна соціальна відповідальність.....	49
Сапсай В.М., Єфремова І.І. Врегулювання земельних спорів шляхом укладання мирової угоди.....	50
Савіцький І.В., Єфремова І.І. Правове забезпечення державної політики розвитку аграрних інноваційних відносин.....	52
Сєдов О.С., Малишко І.В. Особливості формування державної екологічної політики в Україні.....	54
Франчук І.І., Ковальчук І.В. Нормативно-правове регулювання статусу жінки-військовослужбовця.....	57
Чернях Ю.С., Обіюх Н.М. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: правові аспекти.....	59
Шаропата В.В., Обіюх Н.М. Особливості правового регулювання загального лісокористування в Україні.....	61
Шевчук Д.І., Аргат Я. П. Правовий статус держави у філософсько-правовій спадщині Г. Гегеля.....	63
Шинкаренко Д.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти застосування смертної кари в США.....	64
Юрковський Д.М., Бровко Н.І. Трансформація кримінального кодексу у відповідності до об'єкту злочину (на прикладі злочинів проти національної безпеки України).....	66
Юрченко О.М., Мельник В.О. Міжнародні аспекти правового регулювання зовнішньо-економічних договорів в АПК.....	68